GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

No.MFS/ 10 /2013/1180

Tel No. 022-2667 7555
Fax No.022-2666 0287
Web site :www.mahafireservice.gov.in
E-mail : info@mahafireservice.gov.in

Directorate of Maharashtra Fire Services
Maharashtra Fire Service Academy,
Vidyanagari, Santacruz (East),
Mumbai - 400 098
Date: 7th August, 2013.

CIRCULAR

Sub : **Use of pipe for various types of water-based Fire fighting installations**

Ref : **(1)** IS 3844- Code of Practice for installation & maintenance of Internal fire hydrants and hose rills on premises

(2) IS 13039 – Code of Practice for provision and maintenance of external hydrant system

(3) IS 15105 – Design and installation of fixed automatic sprinkler fire extinguishing system

Background :

As per the Section 3 of Maharashtra Fire Prevention and Life Safety Act, 2006(Fire Act), it is mandatory to provide minimum fire protection systems in the building of various occupancies. As per Schedule I of the Fire Act, and Table.23 of Part-IV of National Building Code, 2005, minimum fire safety systems are recommended for fire protection of the building. In this recommendation, the major portion is of water base fire protection systems such as external and internal fire hydrant systems, sprinkler system etc. There are Indian Standards (IS) published by Bureau of Indian Standards which provides all the details regarding designing, commissioning, tasting of such systems.

This office has received requests for clarification from Chief Fire Officers and nominated officers of ULBs and SPAs and also from Licensed Agencies registered under the Fire Act for use of pipes in hydrant and sprinkler systems. Following IS codes are generally referred for installation of water based fire suppression systems. The standards are as under :-

(1) IS 3844- Code of Practice for installation & maintenance of Internal fire hydrants and hose rills on premises

(2) IS 13039 – Code of Practice for provision and maintenance of external hydrant system

DIRECTORATE, MAHARASHTRA FIRE SERVICES ★ GOVERNMENT OF MAHARASHTRA ★ सत्यमेव जयते

MAHARASHTRA FIRE SERVICES ★ GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
सत्यमेव जयते

(3) IS 15105 – Design and installation of fixed automatic sprinkler fire extinguishing system

As per the IS standards mentioned above, **Cast Iron (CI) pipes, Mild Steel (MS) pipes, Galvanized Iron (GI) pipes** are used for such installations. For the benefit of Chief Fire Officers and nominated officers working in ULBs and SPAs and also the Licensed Agencies, it is clarified that all the types of pipes prescribed in the relevant IS standards and as amended from time to time, should be used for carrying out installation of water base fire fighting systems.

2. Following IS codes are generally referred for installation of water based fire suppression systems. The details are as under :-

(A) <u>Cast Iron (CI) pipes</u>

(1) Horizontally cast iron pipes IS-7181
(2) Vertically cast iron pipes IS 1537
(3) Centrifugally cast (spun) IS 1536 iron pipes
(4) Centrifugally cast (spun) iron class "A" pipes with Tyton joints conforming to IS 1536.
(5) The mains should be of cast iron pipes conforming to IS 1536 : 1976, IS 8329 : 1977, IS 1537 : 1976 and IS 7181 : 1986
(6) The fittings of cast iron pipes should conform to IS 1538 (Parts 1 to 23) : 1976
(7) The underground pipes should be either of cast iron conforming to IS 1536 : 1976 or MS/G1 [conforming to IS 1239 (Part 1) : 1979], in which case it should be properly treated with a coat of primary paint with two coats of bitumen paint or wrapped as per IS 10221

(B) <u>Mild Steel (MS) pipes</u>

(1) Wrought or mild steel pipes (galvanized or not) of heavy grade conforming to IS 1239 (Part 1) and IS 1978 (when installed underground) or electric resistance welded steel pipes conforming to IS 3589 having welded joints and coated and wrapped as per IS 10221.

(2) Mild steel conforming to IS 3589 : 1981

(3) Mild steel pipes conform to IS 1239 (Part 2) : 1982.

(C) <u>Galvanized Iron (GI) pipes</u>

(1) The pipe work to the water motor should be galvanized, medium grade complying with IS 1239 (Part 1).

(2) The rising mains/down-comer mains should be of galvanized iron pipes conforming to medium class of IS 1239 (Part 1) : 1979 and their fittings should be according to IS 1239 (Part 2) : 1982.

(2) The rising mains/down-comer mains should be of galvanized iron pipes conforming to medium class of IS 1239 (Part 1) : 1979 and their fittings should be according to IS 1239 (Part 2) : 1982.

3. Without prejudiced to the Maharashtra Fire Prevention and Life Safety Measures Act, 2006 requirement all Chief Fire Officers and Nominated Officer and Licensed Agencies shall adhere to the provisions prescribed in the relevant IS codes to avoid any confusion.

4. This circular shall come in force with immediate effect.

(M.V Deshmukh)
Director,
Maharashtra Fire Service

Copy submitted for information:-

The Principal Secretary (I), Urban Development Department, Mantralaya, Mumbai,
The Principal Secretary (II), Urban Development Department, Mantralaya, Mumbai
The Chief Executive Officer, MIDC, Andheri, Mumbai
The Commissioner/Director, Directorate of Municipal Administration, Worli, Mumbai
The All Divisional Commissioners,
The All Collectors,

Copy forwarded for information and further necessary action :-

The Chief Offices of All Municipal Councils/Nagar Panchayati,
The All Chief Fire Officers/In-charge Fire Officers, Urban Local Bodies and Special Planning Authorities,
The Section Officer, Urban Development Department (UD-20), Mantralaya, Mumbai

महाराष्ट्र शासन

क्र.मअसे/२०१३/५७-ए/११६९
दूरध्वनी: २६६७७५५५
फॅक्स : २६६६०२८७
Email : info@mahafireservice.gov.in
Website: www.mahafireservice.gov.in

महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालय,
महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा अकादमी,
विद्यानगरी, हंस भुग्रा मार्ग,
सांताक्रूझ-पूर्व, मुंबई-४०० ०९८.
दिनांक : २१ ऑगस्ट,२०१३.

परिपत्रक

विषय: महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम २००६ आणि नियम २००९ ची अंमलबजावणी करणे... अग्निशामकांच्या (Fire Extinguishers) वापराबाबत.

संदर्भ : १) महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपायायोजना अधिनियम २००६ चे कलम ३, कलम १० आणि अनुसूची १.
२) महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालयाचा कार्यालयीन आदेश क्र.८७६/एमएफएस, दि.११/१०/२०१०.

उपरोल्लिखित संदर्भ १ च्या अनुषंगाने स्पष्ट करण्यात येते की, महाराष्ट्र राज्यातील नागरी स्थानिक संस्था आणि विशेष नागरी प्राधिकरणाच्या क्षेत्रात निर्माण केल्या जाणा-या सर्व इमारतींकरिता आग प्रतिबंधक आणि जीवसंरक्षक उपाययोजना पुरवणे अनिवार्य आहे. उपरोल्लिखित संदर्भ २ अन्वये राष्ट्रीय इमारत संहिता,२००५ च्या भाग ४ च्या तक्ता २३ मध्ये दिलेल्या कमी, मध्यम आणि उच्च धोकादायक वर्गीकरण असलेल्या **औद्योगिक** भोगवटा म्हणजेच गट ग भोगवटांकरिता आग प्रतिबंधक यंत्रणा करिता हया संचालनालयाने सुधारित आवश्यकता जारी केल्या आहेत.

०२. उपरोक्त अधिनियमाच्या भाग ३ (३) मधील तरतुदींनुसार हया संचालनालयाने किंवा स्थानिक मुख्य अग्निशमन अधिकायाने मान्यता दिलेल्या लायसन प्राप्त अभिकरणांद्वारे इमारतीमध्ये आग प्रतिबंधक उपाययोजना पुरवणे ही मालक आणि भोगवटादाराची जबाबदारी आहे. सध्या हया संचालनालयाने २७९ लायसन प्राप्त अभिकरणांना नियुक्त केले आहे आणि www.mahafireservice.gov.in हया संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर त्यांची सूची उपलब्ध आहे.

०३. या संचालनालयाकडे अधिनियमाच्या अनुसूची १ च्या तरतुदींच्या निर्वचनाविषयी तसेच इतर काही मुद्यांवर विकासक, वास्तुशास्त्रज्ञ, सल्लागार, लायसन प्राप्त अभिकरण आणि सामान्य जनतेकडून विविध निवेदने प्राप्त होत आहेत. सदर अनुसुचीत किमान आग प्रतिबंधक उपाययोजना स्थापित करण्याकरिता शिफारशी केलेल्या आहेत. आग प्रतिबंधक अधिनियम तरतुदींमधील अग्निशामकांचा (**Fire Extinguishers**) पुरवठा व वापर या बाबी खालीलप्रमाणे स्पष्टीकरण देण्यांत येत आहे.

<u>अग्निशामके (Fire Extinguishers):</u> अग्निशामके (Fire Extinguishers) ही प्रथमोपचार अग्निशमन साधने आहेत, जी आयएस २१९० व १५६८३ नुसार संभाव्य आगविषयक धोका कोठे आहे त्याप्रमाणे इमारतीतील विविध ठिकाणी स्थापित करावयाची आहेत. इमारतीत अग्निशामकांची प्रतिष्ठापना ही काही फार तांत्रिक बाब नाही आणि मालक किंवा भोगवटादार हे आयएसआय मार्क असलेले अग्निशामक खरेदी करु शकतात आणि इमारतीत बसवू शकतात. अग्निशामक बसविणे हे काम अनुज्ञप्तीधारक अभिकरणामार्फतच करणे अनिवार्य नाही आणि जर सदर इमारत ही फक्त अग्निशामकांद्वारा संरक्षित असेल तर लायसन प्राप्त अभिकरणांकडून सदर अग्निशामक हे कार्यरत स्थितीत आहेत असे प्रमाणित करणारे **फॉर्म अ** आणि **फॉर्म ब** च्या स्वरुपातील प्रमाणपत्र मिळवण्याची गरज नाही. मात्र सदर अग्निशामके (Fire Extinguishers) ही IS Standard प्रमाणे असल्याची खात्री अग्निशमन अधिका-यांनी करावी.

०४. महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम, २००६ ची अनुसूची-१ आणि राष्ट्रीय इमारत संहिता,२००५ च्या भाग-४ मधील तक्ता २३ नुसार आग व जीवसंरक्षक यंत्रणेबाबत तरतुदींविषयी सुस्पष्टता आणण्याच्या हेतूने सदर परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

21/8/13

(एम.व्ही.देशमुख)
संचालक
महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा

<u>प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस सादर/अग्रेषित :-</u>

१) मा.प्रधान सचिव-१, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२) मा.प्रधान सचिव-२, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३) मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई ४०० ०९३.
४) आयुक्त तथा संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई ४०० ०३०.
५) सर्व विभागीय आयुक्त.
६) सर्व जिल्हाधिकारी.
७) आयुक्त, सर्व महानगरपालिका.
८) मुख्याधिकारी सर्व नगर परिषदा / नगर पंचायती.
९) सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था व विशेष नियोजन प्राधिकरणे यांचे मुख्य अग्निशमन अधिकारी व प्रभारी अग्निशमन अधिकारी.
१०) कक्ष अधिकारी, नगर विकास विभाग (नवि-२०), मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.